

До спеціалізованої вченої ради Д 08.727.04
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
адреса: 49005, м. Дніпро,
проспект Гагаріна, 26

В І Д Г У К

офіційного опонента

на дисертацію Єдинак Ірини Володимирівни

на тему: «Порівняльна характеристика кримінальної відповідальності за порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер за законодавством України та Республіки Польща», подану на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук зі спеціальності 12.00.08 – кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право

Актуальність теми дисертаційного дослідження І.В. Єдинак обумовлюється тим, що воно присвячене системному порівняльно-правовому дослідженню та визначенню шляхів удосконалення кримінально-правових засобів захисту одного з конституційних і соціально значимих прав людини, належний рівень захисту якого є очевидним показником рівня правової культури суспільства загалом і ступеню гарантування прав кожної конкретної людини в ньому.

Дисертантка цілком виправдано, з посиланням на засоби масової

інформації, констатує наявність системних порушень таємниці кореспонденції відомих осіб в Україні (с.20 дисертації, с.3 автореферату). Вочевидь поширеність такого порушення таємниці свідчить про незахищеність таємниці кореспонденції як такої, а в поєднанні зі специфічною категорією потерпілих та політичною значимістю розповсюдження здобутої таким чином інформації, можна припустити, що різні способи порушення таємниці кореспонденції стали формою свого роду «комерційної» діяльності. В підсумку можна констатувати системні проблеми як в технічних, так і юридичних засобах захисту інформації, яка належить до таємниці кореспонденції в Україні. Відповідно запропоновані авторкою зміни до КК України, які розроблені з урахуванням досвіду культурно та політично близької до України Республіки Польща, та змістовно розширюють можливості застосування ст.163 КК України для охорони таємниці кореспонденції є виправданими.

Правову систему протидії діянням, які порушують таємницю листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції загалом складають норми національного: спеціального регулятивного законодавства, цивільного законодавства, адміністративного й про кримінальну відповідальність, а також норми міжнародного права. В цьому відношенні позитивною рисою роботи є системний аналіз усього вказаного нормативного масиву, в тому числі, практики Європейського суду з прав людини, директив та рішень Ради Європи, Європейського парламенту та Ради ЄС в рамках предмету дослідження.

Таємниця кореспонденції, про яку йдеться в ст.163 КК України, є лише частиною системи кримінально-правових засобів забезпечення інформаційної безпеки, передбачених в КК України, тому проведений в окремому підрозділі роботи (3.1. «Проблеми кваліфікації порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер в Україні та РП») аналіз особливостей

співвідношення злочину, передбаченого в ст.163 КК України, з іншими злочинами, які місять подібні ознаки або за змістом діяння дотичні, цілком є виправданим і переконливо свідчить про системний підхід авторки до вирішення поставлених в роботі завдань.

Інформаційна безпека усіх суб'єктів суспільних відносин, від держави до конкретної фізичної особи, є одним з важливих чинників, в тому числі, демократичного політичного та економічного розвитку, оскільки це частина привабливого інвестиційного клімату. Відповідно й засоби їх охорони слід обирати найефективніші, орієнтуючись на позитивний досвід зарубіжних країн, які мають спільний з Україною історичний досвід державотворення, однак досягли значно вищих показників, та розуміючи потребу об'єднання політичних зусиль кількох держав в протидії ризикам, в тому числі, шляхом гармонізації законодавства. Обґрунтувавши належним чином вибір саме досвіду Республіки Польща для порівняльно-правового дослідження (с.21 дисертації, с.3-4 автореферату), дисертантка цілком виправдано визначила мету роботи – встановити спільні та відмінні риси кримінальної відповідальності за порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер за законодавством України і Республіки Польща, виокремити застосовані у Республіці Польща підходи, які доцільно імплементувати з метою вдосконалення вітчизняного законодавства та, з їх урахуванням, розробити конкретні зміни та доповнення до КК України, а також завдання, які дозволяють досягти поставлену мету та розкрити предмет дослідження:

«- простежити історію розвитку законодавства про кримінальну відповідальність за порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер в Україні та РП;

- дослідити об'єкти складів порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер в Україні та РП;
- проаналізувати ознаки об'єктивної сторони складів порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер в Україні та РП;
- з'ясувати ознаки суб'єктів складів порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер в Україні та РП;
- встановити ознаки суб'єктивної сторони складів порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер в Україні та РП;
- виявити проблеми кваліфікації порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер в Україні і РП та окреслити оптимальні шляхи їх вирішення;
- дослідити перспективи врахування досвіду РП з метою вдосконалення КК України в частині відповідальності за порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер» (с. 22-23 дисертації, с. 4-5 автореферату).

Такий підхід дисертантки цілком відповідає політичному руху України до набуття членства в Європейському Союзі та Організації Північноатлантичного договору, в рамках яких засоби кримінально-правового реагування з боку держав-членів повинні бути максимально ефективними і узгодженими аби забезпечити можливість застосування спільних зусиль.

Проведене І.В. Єдинак порівняльно-правове дослідження створює необхідні умови для виконання зобов'язань України в рамках ратифікованої Україною 16 вересня 2014 р. Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, де в рамках окремого підрозділу 5 «Телекомунікаційні послуги» передбачено зобов'язання з інформаційної безпеки та гармонізації законодавства: ст. 122 «Кожна Сторона забезпечує конфіденційність електронних комунікацій та пов'язаних з ними циркулюючих даних через електронні комунікаційні мережі загального доступу та доступні населенню електронні комунікаційні послуги без обмеження торгівлі послугами.», ст.124 «1. Сторони визнають важливість наближення чинного законодавства України до права Європейського Союзу. Україна забезпечує поступове приведення своїх чинних законів та майбутнього законодавства у відповідність до *acquis* ЄС.» (Верховна Рада України/ Законодавств України// Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text).

Закономірно, що питання кримінальної відповідальності за порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер було і залишається предметом наукових досліджень ряду вчених як в Україні, так і в Республіці Польща. В цьому плані слід відмітити, що автор досить вдало і повно демонструє, у вступі та в тексті усіх підрозділів дисертації стан наукової розробленості питань обраної теми дослідження, при цьому будує власне дослідження з коректним посиланням на результати наукових розробок вітчизняних вчених та вчених Республіки Польща. Разом з тим, слід погодитись з дисертанткою, що її дисертаційне дослідження є «першим в Україні порівняльно-правовим дослідженням кримінальної відповідальності за

порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер в Україні та РП» (с.24 дисертації, с.6 автореферату).

З урахуванням вказаного, тему представлено дисертаційного дослідження І.В. Єдинак можна вважати актуальною.

На цих підставах заслуговують схвалення визначені дисертанткою: об'єкт дослідження, виділений з нього предмет дослідження, а також мета та завдання дослідження (с. 22-23 дисертації, с. 4-5 автореферату).

Наукова значимість проведеного І.В. Єдинак дослідження підтверджується змістовним зв'язком теми цього дослідження з тематикою наукових досліджень кафедри кримінального права і кримінології Львівського національного університету імені Івана Франка, зокрема, з темами: «Теоретико-прикладні проблеми удосконалення кримінального законодавства України» (номер державної реєстрації 0113U004175), «Проблеми кримінально-правової охорони особи, суспільства та держави» (номер державної реєстрації 0116U001650) та «Теоретико-прикладні проблеми ефективності кримінального законодавства України» (номер державної реєстрації 0119U002406).

В цілому наведені вище міркування дають підставу стверджувати, що **актуальність** теми дисертаційного дослідження І.В. Єдинак є очевидною і сумнівів не викликає.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих І.В. Єдинак, обумовлюється використаною в дисертації нормативною, науковою та емпіричною базами дослідження. (с. 191-217 дисертації).

Достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, забезпечена широкою джерельною базою проведеного дослідження, оскільки використані праці вітчизняних та

зарубіжних вчених, опрацьовано достатню кількість емпіричних матеріалів, поєднанням у роботі загальнонаукових та спеціальних наукових методів дослідження.

Основні результати дисертаційного дослідження **отримали належну апробацію**, вони доповідались авторкою на 4 науково-практичних конференціях, а також оприлюднені у 6 наукових працях, серед них: 4 – статті у наукових фахових виданнях України; 2 – статті у наукових періодичних виданнях інших держав з напряду, з якого підготовлено дисертацію (с.14-16, 218-219 дисертації, с.с. 21-22 автореферату).

Наукова новизна одержаних у дисертаційному дослідженні результатів полягає в тому, що вони, як цілком виправдано зазначає автор (с. 24 дисертації, с.6 автореферату), є першим в Україні порівняльно-правовим дослідженням кримінальної відповідальності за порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер в Україні та Республіці Польща.

Розглядаючи питання обраної теми дослідження, І.В. Єдинак сформулювала низку ідей, положень та висновків, які відображають наукову новизну її дисертаційного дослідження і спрямовані на вдосконалення існуючої в Україні кримінально-правової системи охорони таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер.

Позитивною рисою дослідження є його системність, оскільки авторка провела компаративістський аналіз не лише окремої взятого різновиду діяння, сформульованого в чинній нормі закону про кримінальну відповідальність України та Республіки Польща, а дослідила історію розвитку відповідного нормативного регулювання, проаналізувала традиційний для такого типу тем блок питань, які розкривають змістовні характеристики усіх компонентів

складу досліджуваного злочину в законодавстві двох держав, визначила проблеми кваліфікації окремо взятого складу аналізованого злочину, та у його співвідношенні з іншими злочинами, і все це в роботі проведено в режимі порівняльно-правового дослідження на базі законодавства, практики його застосування і доктринальних розробок двох держав.

І.В. Єдинак належно обґрунтовує ті положення, які відтворюють зміст наукової новизни її дисертаційного дослідження, а також ті, що становлять подальший розвиток ідей інших дослідників цієї проблематики.

Частина зроблених дисертанткою висновків та рекомендацій заслуговує на увагу, в тому числі й на рівні законопроектної роботи Верховної Ради України, а саме пропозиція:

1) надати кримінально-правову охорону усім можливим формам опосередкованої комунікації між особами, за умови, що доступ до такої комунікації обмежений. Ця ідея авторки цілком відповідає сучасному рівню технологічного розвитку інформаційних технологій та їх поширенню в якості засобу зв'язку між фізичним та юридичними особами;

2) встановити кримінальну відповідальність за несанкціоноване втручання в листування, телефонні розмови, обмін електронними повідомленнями чи іншою кореспонденцією. Слід погодитись зі здобувачем, що акцент в змісті криміналізованого діяння слід ставити не на ознайомленні чи розголошенні таємниці кореспонденції, які можуть і не відбутись, а на самому доступі до інформації, оскільки суб'єкт злочину може її знищити, викинути, привести до непридатного для сприйняття стану;

3) доповнити КК України окремою статтею, яка б передбачала кримінальну відповідальність за несанкціоноване розголошення таємниці кореспонденції особою, якій ця таємниця стала відома у зв'язку з виконанням

своїх професійних чи службових обов'язків з пропозицією конкретної редакції відповідної статті (ст. 163-1 КК України);

4) з урахуванням орієнтирів закладених в ст.267 КК Республіки Польща, доповнити текст ч.1 ст.163 КК України вказівкою на умисний характер діяння, що дозволить виключити відповідальність у випадку необережного порушення таємниці кореспонденції, який має недостатній ступінь суспільної небезпеки, та конкретизувати зміст суб'єктивної сторони складу досліджуваного кримінального правопорушення.

Структурно робота складається з анотацій українською та англійською мовами, списку опублікованих праць за темою дисертації: наукові праці, в яких опубліковані основні результати дисертації та наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації, переліку умовних позначень, вступу, трьох розділів, які містять вісім підрозділів, висновків (до кожного розділу та загальних висновків до всієї роботи), списку використаних джерел та двох додатків.

Аналіз запропонованої дисертанткою **структури її дослідження** (визначення й співвідношення змісту вступу, розділів та їх підрозділів, висновків та додатків) дозволяє відмітити внутрішню **єдність змісту** та його спрямованість на логічно послідовне розкриття обраної для дослідження проблематики на теоретичному, нормативному та правозастосовному рівнях. При цьому авторка зуміла дотримати баланс розподілу інформації в розділах.

Оцінюючи структуру дисертації І.В. Єдинак та зміст її структурних частин, слід відмітити, що дисертаційне дослідження побудоване як система, необхідна не лише для вирішення поставлених на початку дослідження завдань, але й для досягнення визначеної авторкою мети дослідження. Такий підхід дисертантки, на думку опонента, є правильним і заслуговує схвалення.

Повнота викладу наукових положень в наукових публікаціях за темою дисертації. Наукові положення, висновки і рекомендації, сформульовані у дисертації, повно і всебічно викладені у оприлюднених авторкою наукових працях, 4 тези доповідей на науково-практичних конференціях, 6 наукових статей, серед них: 4 – статті у наукових фахових виданнях України; 2 – статті у наукових періодичних виданнях інших держав з напрямку, з якого підготовлено дисертацію (с.14-16, 218-219 дисертації, с.с. 21-22 автореферату).

Проведений аналіз дисертаційного дослідження дозволяє відмітити, що в роботі текстових запозичень без посилання на використані джерела та інших порушень академічної доброчесності не виявлено.

Основний зміст дисертації розкривається в авторефераті дисертації І.В. Єдинак. При цьому зміст автореферату є ідентичним змісту основних положень дисертації.

Дисертанткою по-новому вирішені окремі теоретичні питання теми дисертаційного дослідження, які є внеском у розвиток науки кримінального права України і свідчать про володіння дисертанткою знаннями у галузях: законодавства України та Республіки Польща, яке врегульовує сферу зв'язку та телекомунікацій, господарського права, цивільного права, кримінального права України та Республіки Польща, нормативних актів Європейського Союзу та практики діяльності Європейського суду з прав людини, вміння абстрагуватись від другорядних питань, зосереджуючи увагу на принципових, таких, які мають теоретичне та практичне значення, питаннях. Власне бачення шляхів вирішення окремих питань, вміння поставити проблему і запропонувати шляхи її вирішення, дозволило дисертантці висловити ряд нових, таких, що заслуговують на увагу, теоретичних положень.

Теоретичне та практичне значення дисертаційного дослідження І.В.

Єдинак визначається можливістю використання розроблених нею положень, пропозицій та рекомендацій для вдосконалення чинного законодавства та практики його застосування. Найбільш важливі наукові та практичні результати дисертаційного дослідження можуть бути використані у:

– *правотворчості* – при вдосконаленні нормативних положень КК України ;

– *правозастосовній діяльності* – для вдосконалення практики застосування кримінального законодавства у справах про порушення таємниці кореспонденції;

– *науково-дослідній діяльності та освітньому процесі* – як підґрунтя для подальших порівняльних досліджень питань кримінальної відповідальності за порушення таємниці кореспонденції за законодавством України та держав Європейського Союзу; під час викладання кримінального права, теорії кваліфікації злочинів, порівняльного правознавства та інших навчальних дисциплін; у процесі підготовки підручників, наукових та практичних посібників, коментарів КК України, а також проведення занять з підвищення кваліфікації та професійної підготовки слідчих, прокурорів, суддів, адвокатів (акт впровадження Львівського національного університету імені Івана Франка від 22.05.2020р.).

Зміст дисертаційного дослідження свідчить про те, що І.В. Єдинак використана належна за змістом і обсягом загальнотеоретична і спеціальна література за темою дисертаційного дослідження, а також національне законодавство України та Республіки Польща, міжнародні нормативні акти та практика Європейського суду з прав людини. Дисертантка продемонструвала належне вміння критично аналізувати положення використаних теоретичних і нормативних джерел різних галузей права України й Республіки Польща при вирішенні конкретних питань.

Теоретичні положення дисертації та висновки і пропозиції дисертантки логічно пов'язані між собою, їх реалізація в комплексі дозволила б поглибити рівень вивчення Особливої частини кримінального права України, можливим є їх використання при вдосконаленні чинного законодавства України та практики його застосування.

Позитивно оцінюючи науково-теоретичну і практичну значимість дисертаційного дослідження І.В. Єдинак, його наукову новизну та можливість використання пропозицій і рекомендацій у подальших наукових дослідженнях, у правотворчій і правозастосовній діяльності, освітньому процесі при підготовці за спеціальністю 081-Право, а також у правозастосовній діяльності, необхідно звернути увагу на те, що дисертація, як і будь-яке наукове дослідження, не позбавлена **окремих вад**, які могли б стати предметом дискусії під час захисту дисертації, та полягають в такому:

1. Загалом поділяючи підхід авторки щодо необхідності позначення в тексті пропонованої редакції ст.163 КК України певним чином неправомірності дій винної особи щодо таємниці кореспонденції, слід відмітити, що використане в диспозиції нової норми поняття «несанкціонований» має деякі вади, які втім не обумовлюють його некоректність. Так, поняття «несанкціонований» широко застосовується в чинних нормах КК України, тому його використання авторкою цілком відповідає принципу забезпечення єдності понятійного апарату при формулювання нових норм КК України. Однак, не дивлячись на поширеність використання поняття «несанкціонований» не має свого визначення, яке б забезпечило його фіксований зміст, тому його конкретний зміст необхідно встановлювати в кожному випадку його застосування в КК України. Крім того, поняття «несанкціонований» походить з доктрини кримінального процесуального права, де його зміст вміщує елемент виконання владних повноважень прокурором або судом, тоді як в змісті протиправного

діяння у пропонованій авторкою редакції це поняття матиме ширший зміст, який включатиме й дозвіл від звичайних фізичних та юридичних, не наділених владними повноваженнями і, навіть ситуації, коли через відсутність вжитих заздалегідь заходів для обмеження доступу до інформації санкціонованість по суті буде припускатись. Вочевидь, в КК України слід загалом відмовитись від використання поняття «несанкціонований» для позначення неправомірності певних дій.

2. Дещо за межами пропонованої редакції ст.163 КК України, не дивлячись на пропоноване авторкою розширення змісту предмету цього злочину, залишається таке телекомунікаційне явище як розмова з допомогою соціальної мережі: Вайбер, Вотсап, Телеграм тощо, які здійснюються без використання телефонного зв'язку та без телефонного апарату, а з використанням інших пристроїв: «планшет» тощо. Вочевидь, цей спосіб зв'язку нічим не поступається телефонному і так само повинен отримати свою кримінально-правову охорону.

3. Невиправдано обмеженням є перелік кваліфікуючих ознак в пропонованій ч.2 ст.163 КК України:

а) позитивно слід оцінити пропозицію дисертантки доповнити частину другу кваліфікуючою ознакою «з корисливих мотивів». Така ідея цілком відповідає поширеній мотивації вчинення аналізованого злочину, однак, вочевидь, лише корисливим мотивом не можна вичерпати усі прояви специфічної мотивації, наприклад, вчинення цього діяння «з метою політичної дискредитації» тощо;

б) цілком допустимою може бути і така кваліфікуюча ознака як «вчинення з метою залякування», яка останнім часом отримала своєї закріплення в ряді статей Особливої частини КК України: ч.2 ст.121, ч.2 ст.122, ч.2 ст.126, ч.1 ст.127 КК України;

в) недостатньо аргументованою виглядає відмова авторки від використання кваліфікуючої ознаки «з використанням спеціальних засобів, негласного зняття інформації». Така кваліфікуюча ознака в чинній редакції ч.2 ст.163 КК України не лише забезпечує підвищену кримінально-правову охорону монополії держави на застосування подібних засобів зняття інформації, а й цілком відповідає ситуації, коли суб'єкт за займаною посадою не є службовою особою, однак на законних підставах користується технічними засобами зняття інформації і може їх використати з певною особистою метою.

4. Заслуговує на увагу пропозиція авторки доповнити ознаки спеціального суб'єкта в ч.2 ст.382 КК України вказівкою на «використання службового становища». Таким чином, авторка підкреслює необхідність з'ясування зв'язку між діянням, яке вчиняється службовою особою та використанням службового становища, оскільки в чинній редакції вказано лише формулювання «службовою особою». Разом з тим, авторська пропозиція потребує глибшої аргументації в частині використання саме такої моделі, оскільки в КК України є й інші моделі вказівки на використання можливостей, обумовлених наявністю у суб'єкта правового статусу службової особи: ст.201-1 КК – «...з використанням влади чи службового становища...», п.5 примітки до ст.354 КК – «5. ...з використанням свого становища, наданих повноважень, влади, службового становища стосовно особи, яка надає неправомірну вигоду, ...» тощо.

5. Дещо не відповідає наведеним в роботі аргументам авторки щодо необхідності з одного боку розширити зміст діяння, а з іншого боку, сформулювати його як злочин з формальним складом, щоб уникнути труднощів щодо процесуального доведення факту ознайомлення з таємницею кореспонденції (с.25 дисертації, с.7 автореферату), використаний в пропонованій редакції ст.163 КК України термін «втручання». Можливо більш

вдалим для досягнення мети поставленої здобувачем був би термін «доступ» до інформації про листування і т.д., який би дозволяв констатувати завершеність злочину з моменту отримання інформації про самі листування, дзвінки тощо навіть без будь-якого впливу на порядок обміну цієї інформацією.

Разом з тим, на думку опонента, висловлені зауваження стосуються переважно або дискусійних питань теми дисертаційного дослідження, або носять характер рекомендацій відносно напрямків можливого поглиблення дисертаційного дослідження та вдосконалення пропонованої авторкою нової редакції ст.163 КК України (с.189-190 дисертації, с.20 автореферату), й не впливають на загальну позитивну оцінку наукової новизни та теоретичної і практичної значимості результатів дисертаційного дослідження.

Зміст дисертаційного дослідження свідчить про наявність у дисертантки знань теорії кримінального права України та Республіки Польща, законодавства обох держав та практики його застосування, загальнотеоретичної та спеціальної літератури, про здібність до самостійної наукової роботи.

Ознайомлення з дисертацією І.В. Єдинак дозволяє зробити висновок про актуальність теми проведеного дослідження, його наукову новизну, обґрунтованість і достовірність сформульованих висновків та пропозицій, теоретичну і практичну значимість її основних положень для вдосконалення законодавства України про кримінальну відповідальність та практики його застосування, а також про можливість їх використання при вивченні кримінально-правових навчальних дисциплін здобувачами різних освітніх рівнів, які навчаються за спеціальністю 081-Право.

Дисертація містить результати проведених авторкою досліджень та рекомендації щодо їх використання, є **особистим внеском здобувача** у розвиток науки кримінального права, оскільки нові науково-обґрунтовані

результати розв'язують конкретне наукове завдання, яке має істотне значення для науки кримінального права і щодо них здобувач є суб'єктом авторського права.

Висновок. Викладене вище дозволяє зробити висновок про те, що дисертаційне дослідження І.В. Єдинак виконане на належному науковому рівні, є самостійним і тематично завершеним науковим дослідженням, яке відповідає вимогам, що встановлені у п.п. 9, 11, 12, 13 Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567, зі змінами внесеними постановами Кабінету Міністрів України від 19.08.2015 р. №656, від 30.12.2015 р. №1159, від 27.07.2016 р. № 567, від 20.11.2019 р. №943 та від 15.07.2020 №607, а авторка дисертації – Єдинак Ірина Володимирівна – виявила себе кваліфікованою вченою та перспективною дослідницею й при успішному прилюдному захисті дисертації заслуговує присудження їй наукового ступеню кандидата юридичних наук (доктора філософії) зі спеціальності 12.00.08 – кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право.

Офіційний опонент:

доктор юридичних наук, доцент,

професор кафедри

кримінально-правової політики та кримінального права

Київського національного університету

імені Тараса Шевченка

М.П. Куцевич

